

Міжнародний європейський університет

КАФЕДРА _____
менеджменту та економіки _____

2021
SYLLABUS
ДОДАТОК 1

Дисципліна

Методи прийняття управлінських рішень

Сторінка дисципліни

<https://business.ieu.edu.ua/>

Форма підсумкового контролю

залік	диференційований залік	екзамен
		✓

1 Коротка анотація дисципліни

Зміна суспільного ладу, що відбулася в Україні, спричинила впровадження ринкових інструментів в управління економікою та господарством, розширила “інтелектуальні” можливості систем управління. Усе це робить украй потрібними нові та більш розроблені методи управління та прийняття управлінських рішень на всіх ієрархічних рівнях.

2 Передумова вивчення дисципліни

Щоб опанувати методи прийняття управлінських рішень, має бути не тільки відповідне теоретичне обґрунтування підходів до виконання цього завдання, а й готовність практики до сприйняття рекомендацій науки. Специфічна особливість освоєння цього курсу — не лише набуття знань про застосування методів прийняття управлінських рішень, а й вироблення навичок практичного використання цих знань. Вивчати дисципліну слід після засвоєння студентами комплексу потрібних знань у галузі природничих, суспільних, технічних і гуманітарних дисциплін, а також умінь використовувати їх у практичній управлінській діяльності.

3 Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень» є досягнення навчальної мети в програмі

поставлено завдання активізувати мислення студентів, їх розвиток, прийняття самостійних рішень в управлінні, а також посилити взаємодію студентів і викладачів за допомогою прямих і зворотних зв'язків, творчого мислення викладача. Головний фактор у підготовці фахівців — не знання як таке, а здатність мислити в процесі розв'язання проблем і застосування наявних знань.

4 Результати навчання

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

5 Кредити ECTS

90 годин = 3 кредити ECTS

6 Структура дисципліни

Найменування тем	Вид занять / год		
	Лекції	Семінарські заняття / практичні / лабораторні	Самостійна робота
Тема 1. Загальні поняття про методи діяльності персоналу управління.	2	2	2
Тема 2. Закони, принципи, методи, що впливають на розробку та реалізацію прийнятих управлінських рішень.	2	2	2
Тема 3. Людина та системи прийняття рішення.	2	2	2
Тема 4. Структурна та функціональна організація прийняття управлінських рішень (психологічний аспект) ПУР як інтегральна складового процесу регуляції спільної діяльності.	2	2	4
Тема 5. Прийняття управлінських рішень у системі менеджменту.	2	2	4
Тема 6. Основні етапи розробки управлінських рішень.	2	2	4
Тема 7. Методи прийняття управлінських рішень Методи прогнозування управлінських рішень.	4	4	4
Тема 8. Прийняття та реалізація стратегічних і тактичних рішень	4	4	4

Тема 9. Методи управління особами, які приймають рішення Методи організаційно-стабілізаційного впливу.	4	4	4
Тема 10. Методи прийняття функціональних рішень	4	4	4

7 Перелік обов'язкових завдань

Обов'язкові завдання	Кінцеві терміни підготовки
Загальні поняття про методи діяльності персоналу управління.	За розкладом
Закони, принципи, методи, що впливають на розробку та реалізацію прийнятих управлінських рішень.	За розкладом
Людина та системи прийняття рішення.	За розкладом
Структурна та функціональна організація прийняття управлінських рішень (психологічний аспект) ПУР як інтегральна складового процесу регуляції спільної діяльності.	За розкладом
Прийняття управлінських рішень у системі менеджменту.	За розкладом
Основні етапи розробки управлінських рішень.	За розкладом
Методи прийняття управлінських рішень Методи прогнозування управлінських рішень.	За розкладом
Прийняття та реалізація стратегічних і тактичних рішень	За розкладом
Методи управління особами, які приймають рішення Методи організаційно-стабілізаційного впливу.	За розкладом
Методи прийняття функціональних рішень	За розкладом

8 Перелік вибіркового завдання

Вибіркові завдання	Кінцеві терміни підготовки
1. Природа методу. Визначення методів діяльності. 2. Категорії теорії управління. Взаємозв'язок методів діяльності з основними категоріями теорії діяльності, теорії управління. 3. Поняття принципу, мети, функції та структури управління. 4. Роль і місце методів прийняття управлінських рішень у загальній системі категорій теорії управління. 5. Механізм дії законів управління (постановки мети, розмаїтості, руху, зворотного зв'язку, ентропії) та їх урахування під час розробки та впровадження управлінських рішень. 6. Механізм дії економічних законів (залежності між ціною і пропозицією, попитом і пропозицією, зростання додаткових витрат) та їх урахування під час розробки та дослідження управлінських рішень. 7. Механізм дії економічних законів (прибутковості, економічного взаємозв'язку витрат у виробництві та споживанні, ефекту масштабу виробництва, економії часу, конкуренції й оптимального законодавства) та його врахування під час розробки та використання управлінських рішень. 8. Механізм дії законів праці (розподілу, поділу, зміни, кооперації) та його врахування під час розробки та дослідження управлінських рішень. 9. Структура методів діяльності. Їх зміст, спрямованість і організаційні форми. 10. Класифікація методів діяльності персоналу управління. 11. Сутність і характеристика методів управління та праці, їх взаємозв'язок і вплив на процес прийняття управлінських рішень. 12. Закони управління людьми, що приймають рішення. 13. Закони праці, що діють в органах управління. 14. Механізм дії законів управління та праці в органах управління. 15. Принципи управління та наукової організації праці. 16. Цілі управління організацією та їх вплив на методи управління, праці й обґрунтування рішень.	За розкладом

17. Класифікація методів праці, управління й обґрунтувань рішення. Їх загальна характеристика.	
18. Принципи колективної й індивідуальної організації праці осіб, які приймають рішення: поділу та кооперації праці, організації робочих місць та їх обслуговування, запровадження раціональних прийомів і методів праці, створення належних умов, забезпечення дисципліни, планування праці, розподілу функцій.	
19. Циклічність процесу управління та прийняття управлінських рішень.	
20. Загальна характеристика методів організаційно-стабілізаційного впливу.	

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міждисциплінарна інтеграція	Курс (рік навчання)	Цикл: загальної підготовки / професійної підготовки / вільного вибору
Один семестр	7 семестр	Так	4-й курс	Цикл професійної підготовки

10 Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час on-line тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Списування під час контрольних робіт заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів)

11 Система оцінювання та вимоги

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни здійснюється в балах відповідно до табл.1. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень»

Розділ I										Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Поточне тестування та самостійна робота											
Змістовий розділ 1					Змістовий розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	40	100

*T1, T2, ..., T10 – теми занять

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах: усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань; перевірки правильності розв'язання практичних задач; експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів. Студент

допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі **іспиту**. Максимальна кількість балів, яку можна отримати на іспиті складає **40** балів (див. табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);
- неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус 4 бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

– при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється *«задовільно»*, якщо:

– відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

– висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспит. Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12 Політика дисципліни

- курс передбачає роботу в колективі,
- середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики,
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін,
- відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

13 Політика щодо пропусків занять

- студент, який спізнився більше ніж на 15 хв, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з обов'язковим відпрацюванням заняття, і при цьому має право бути присутнім на заняття,
- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо), навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації

14 Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання контрольних робіт відбувається із дозволу директорату за наявності поважних причин

15 Політика дотримання академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності в Міжнародному європейському університеті згідно з Кодексом академічної доброчесності науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Міжнародного європейського університету – <https://ie.u.edu.ua/pro-mieu/publicna-informatsiia>

16 Рекомендовані джерела інформації

1. Яковенко О.І. Формування компетенцій професійної діяльності економістів у процесі практичної підготовки: навчально-методичний посібник Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2014. – 184 с.
2. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / [Ю.Є.Петруня, Б.В.Літовченко, Т.О.Пасічник та ін.] ; за ред. Ю.Є.Петруні. – [3-тє вид., переробл. і доп.]. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів, 2015. – 209 с.
3. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник. К.: КОНДОР, 2009. – 187 с.

4. Дерлоу Дес. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень: Пер. з англ. К.:Всеуито; Наукова думка, 2001. – 242 с.
5. Кігель В. Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: Монографія. К.: ЦУЛ, 2003. – 202 с.
6. Петров Е. Г., Новожилова М.В., Гребінник І.В. Методи і засоби прийняття рішень у соціально-економічних системах: Навчальний посібник. К.: Техніка, 2004. – 256 с.
7. Приймак В.М. Прийняття управлінських рішень: Навчальний посібник. К.: Атіка, 2008. – 240 с.
8. Смоленніков Д.О. Методи прийняття управлінських рішень: конспект лекцій Д.О. Смоленніков. Суми : СумДУ, 2008. – 89 с.
9. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2002. – 420 с.
10. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: [підручник] / І.Б.Гевко. – К.: Кондор, 2009. – 188 с.
11. Припула М.М. Динамічні моделі та методи прийняття рішень у ринковій економіці: навч. пос. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 256 с.
12. Смоленніков Д.О. Методи прийняття управлінських рішень. Конспект лекцій Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 89 с.
13. Садовська І.Б. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія / І.Б.Садовська. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 228 с.
14. Таркуцяк А.О. Фінансовий аналіз та управлінські рішення (на прикладі роботи вищого навчального закладу) : [навч. посіб.] / А.О.Таркуцяк. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 204 с.
15. Орлів М.С. Підготовка і прийняття управлінських рішень: навч.-метод. матеріали / М.С. Орлів ; упоряд. Г.І.Бондаренко. – К.: НАДУ, 2013. – 40 с.

17 Поради з успішного навчання на курсі

Якщо Ви бажаєте бути успішним в цій дисципліні, то необхідно бути студентом, який:

- наполегливий і антиледачий,
- уважний та допитливий,
- стресостійкий та з почуттям гумору,
- креативний та життєрадісний!

Тому я бажаю всім Вам завзятості, цілеспрямованості і оптимізму ;-) і тоді успіх прийде сам! До зустрічі!